

RETTEEN I HOLSTEBRO

Advokat Jens Andersen-Møller
Advokatfirma Bech-Bruun
Frue Kirkeplads 4
8100 Århus C

Retsafdelingen
Skivevej 2
7500 Holstebro
tlf. 99 68 54 00

Fax 99 68 54 01
SE 45 05 97 15
holstebro@domstol.dk
man-fre - 8.30-15.00

Sagsnr.BS 7-1153/2007
Deres j.nr.023088-0497

Jens mod Jørn

16. august 2010

Retten sender udskrift af dombogen.

Med venlig hilsen

Vinni Hvas
Afdelingsleder

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 16. august 2010 i sag nr. BS 7-1153/2007:

Forbundet Træ-Industri-Byg for Jens
Nørregade 18
7600 Struer
mod
Jørn
Anna Anchersvej 198
7500 Holstebro

Indledning:

Denne sag er anlagt den 22. oktober 2007. Sagsøgte, Tømrer- og snedkermester Jørn , afgav ikke svarskrift, og der blev den 25. januar 2008 afsagt udeblivelsesdom. Den 19. februar 2008 blev sagen genoptaget efter anmodning fra Jørn

Sagen drejer sig om, hvorvidt Jørn er erstatningsansvarlig for den skade, som sagsøgeren, Jens , den 25. september 2005 pådrog sig under arbejde for Jørn . Der er uenighed om, hvorvidt der er udvist culpa og hvorvidt, der er årsagssammenhæng mellem arbejdsulykken og Jens ' uarbejdsdygtighed. Der er endvidere uenighed om størrelsen af en eventuel differenceerstatning og om renteberegning.

Dommen affattes i medfør af retsplejelovens § 218 a, stk. 2, uden en fuldstændig sagsfremstilling, men med fuldstændig gengivelse af de afgivne forklaringer.

Påstande:

Jens har nedlagt påstand om, at Jørn skal betale 576.567,80 kr. med tillæg af rente efter erstatningsansvarslovens § 16 af 209.177,75 kr. fra den 29. december 2006, af 1.396,75 kr. fra den 19. november 2007 og af 365.993,30 kr. fra den 4. april 2009.

Jørn har i første række nedlagt påstand om frifindelse.

I anden række har Jørn nedlagt påstand om, at erstatningen fastsættes til et mindre beløb og alene tillægges procesrente fra sagsanlæg af op til 210.574,50 kr. og af et eventuelt differencekrav vedrørende erhvervsevnetabs'erstatning fra den 4. april 2009.

Sagens omstændigheder:

Jens [redacted] og Jørn [redacted] arbejdede den 25. september 2005 sammen om at rense taget på et sommerhus beliggende Frejasvej 20, 7790 Thyholm. Til stede på adressen var desuden ejerens svigerforældre, Bente og Niels [redacted]. Efter et par timers arbejde faldt Jens [redacted] under arbejde på en alustige ned og pådrog sig en kvæstelse af ryggen.

Skaden blev anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen den 9. januar 2006, og Arbejdsskadestyrelsen anerkendte den 14. marts 2007 skaden som en arbejdsskade. Efter behandling i Arbejdsskadestyrelsen og Ankestyrelsen er Jens [redacted] erhvervsevnetab fastsat til 50 %, og hans årsløn blev den 15. august 2008 fastsat til 279.000 kr.

Jens [redacted] har to gange tidligere været udsat for arbejdsulykker og har desuden pådraget sig en piskesmældslæsion ved et biluheld.

Der har under sagens forberedelse været stillet spørgsmål til Retslægerådet, som er besvaret den 10. november 2009.

Forklaringer:

Jens [redacted] har forklaret, at han blev uddannet industrisnedker som 18-årig og har været i træbranchen hele sit arbejdsliv. Han havde været ansat hos Jørn [redacted] i cirka 1½ år, da ulykken skete.

Han og Jørn [redacted] skulle en weekend rense et sommerhustag før maling. Den slags arbejde havde Jens [redacted] været med til flere gange før under ansættelsen. Han har arbejdet sammen med forskellige om opgaverne. Det var tilfældigt, hvem i firmaet, der arbejdede sammen.

Han havde ikke tidligere været ved sommerhuset og gik bare i gang med arbejdet uden at modtage instruktion. De brugte en slags højtryksrenser i en kasse. Jørn [redacted] stod oppe på taget på den anden side rygningen og styrede højtryksrenseren. Jens [redacted] stod på en stige og skulle løfte kassen over forhindringer. Den var tung og vejede vel 20-30 kilo. Han skulle også flytte et bræt med rundt, som ledte spildevand i retning mod afløbet, og holde tagrenden fri. Spildevandet skulle ledes gennem et filter. Det var beskidt arbejde, og man blev våd.

De talte ikke om placeringen af stigen. Der var tale om en almindelig alustige med skridsikre knopper forned. Den stod skråt, støttede op ad tagrenden og gik et godt stykke over den. Han har aldrig modtaget instruktion i at arbejde fra en stige.

De startede kl. 9 om morgenen og havde arbejdet cirka 2 timer, da ulykken skete. Jens [redacted] var ved at løfte kassen fri af en forhindring ved skorstenen, da stigen gled på træterrassen, som var blevet smattet til ved tagrensningen. Jørn [redacted] havde bedt ham flytte kassen. Han husker ikke,

om han nåede at gøre det, før han faldt. Han husker ikke, om terrassen var våd, eller om der lå blade på den. Der var alger på træet. Det var tørt vejr, og solen skinnede. Jens I var 2 uger senere ude ved huset og tog de fremlagte billeder af terrassen. Han stod 2-3 trin oppe på stigen, da den gled.

Jens I landede ovenpå stigen og fik et hårdt slag på ryggen. Han fik stærke smerter og mener, at han kravlede på alle fire hen på græsset. Han ved ikke, om nogen så ulykken. Dem, der boede i sommerhuset, og Jørn kom hen til ham. Der gik lidt tid, inden der blev ringet 112. Han sagde selv, at han skulle på sygehuset.

Den kvindelige beboer i sommerhuset sad i udestuen, og manden slog græs på den anden side huset, da ulykken skete.

Jens I var udsat for et biluheld i 2001, hvor han pådrog sig en piskesmældslæsion. Han husker ikke den tilkendte erhvervsevnetabsprocent eller erstatningens størrelse, men det var slet ikke 500.000 kr. Han havde den første tid efter biluheldet smerter og gik til fysioterapeut, men kom godt over ulykken. I begyndelsen havde han spændinger i skuldrene og hovedpine. Han husker ikke hvor længe, han havde gener. Han klarede sit tidligere arbejde ved Tvis Køkkener på helt normale vilkår.

Jens I har stadig følger efter den tidligere knæskade, men de forhindrede ham ikke i at passe sit arbejde. Efter skaden kunne han ikke køre cykelløb i sin fritid som tidligere.

Han havde ikke i tiden op til den 25. september 2005 sygemeldinger på grund af knæ eller piskesmæld. Sygemeldingerne i den anledning lå i forbindelse med ulykkerne og operation.

Småskaderne blev meget forværret ved faldet fra stigen. Han har nu ondt i ryggen ved skulderbladene og spændinger i nakken samt smerter under armen. Smerterne er meget mere voldsomme end før 2005 og nedsætter bevægelsesfriheden meget. Han har fået ondt nye steder i ryggen og i højre skulder. Før kunne han passe sit arbejde og cykle en del, men det kan han ikke længere. I 2007 kunne han heller ikke cykle lang tid, men lang tid er et relativt begreb. Han cykler stadig lidt. Han kan også spille lidt fodbold med børn, men ikke kampe.

Jens I har senest været i fleksjob 17½ time om ugen. Han var beskæftiget med let arbejde uden tunge løft. Nu er han fyret på grund af krisen.

Jørn har forklaret, at der på ulykkestidspunktet kun var ham, Jens I, lærlingen og muligvis en yderligere svend i firmaet. Der havde tidligere været en svend mere. Selv har Jørn lavet 5-6 tage med Jens I. Han vidste, at Jens I var uddannet snedker og havde set ham bruge en stige. Det kunne han, og yderligere instruktion forekom ikke

nødvendig.

Jens 1 havde ikke påfaldende mange sygedage. Det skete, at han blev hjemme med hovedpine. Hvis Jens 1 havde fortalt om sit dårlige knæ, kunne man have vist hensyn.

Den 25. september 2005 skulle de rense og male et sommerhustag. De var bestilt af ejeren, og hans svigerforældre var i huset. Jørn 1 havde været forbi sommerhuset 1-2 uger forinden og gået rundt om det. Han husker ikke, at der lå dynger af blade på terrassen, for så ville de være blevet fjernet. Der var nok alger på træet, som billederne viser. Han vurderede ikke, at algerne var et problem. Ved tilsvarende opgaver har de aldrig fastgjort stigen eller brugt rullestillads. Træterrassen virkede tør, og han var ikke betænkelig ved at bruge stige på den.

Jørn 1 stod selv på den anden side tagrygningen og styrede rensemaskinen ved at fire den ned, hive den op igen og flytte den. Den vejer ikke ret meget og består af en aluminiumskasse med en "tallerken" med dyser indeni og børster rundt langs kanten. Børsterne holder vandet inde i kassen, og der er hverken vandstøv eller sprøjt fra maskinen. Jens 1 styrede brættet og holdt tagrenden fri. Kassen kan sætte sig fast i høje skruer, en tagplade eller skorstensfejertrin. Så skal den bare have et puf for at komme fri. Jens 1 var på terrassen, da Jørn 1 bad ham komme op og puffe maskinen fri. Den havde sat sig fast ved skorstenen. Han husker ikke i hvad. Jens 1 stod på andet eller tredje trin og puffede med den ene hånd, mens han holdt fast i tagrenden med den anden hånd. Bagefter var Jens 1 tilsyneladende på vej ned ad stigen, da først han og så stigen forsvandt. Det så ud som om, Jens 1 trådte forkert eller snublede og rev stigen med ned. Det så ikke ud som om, stigen faldt med Jens 1. Da Jørn 1 kom om til Jens 1 1 sad han på hug, hvorefter han rejste sig op og gik ud på plænen. Så lagde han sig pludselig ned, og der blev ringet efter en ambulance.

Jørn 1 har ikke hørt om skrammer på sommerhusets væg eller fået reklamationer i den anledning.

Bente 1 har forklaret, at hendes svigersøn ejer sommerhuset, og hun og hendes mand må bruge det, når de har lyst. De var i sommerhuset, da tagfolkene kom. Der lå ingen blade på terrassen, for Bente 1 fejer altid, når hun ankommer til huset, for at undgå blade i huset. På grund af de høje træer var der alger på terrassen. Hun var ved at gøre rent og så, at der stod en alustige på terrassen. Hun husker ikke, om hun så Jens 1 på terrassen. Selve ulykken så hun ikke, men hun hørte en lyd som en stige, der gled ned ad væggen. Hun var nysgerrig og gik ud. Stigen lå næsten på terrassen, og Jens 1 sad med benene inde i den. Hun husker ikke, om han sad på stigen eller ved siden af den. Det var dejligt vejr. Der var ingen nedbør, og terrassen var tør om morgenen. Hun husker ikke at have set, at den var våd på uheldstidspunktet, men gik ud fra, at den var det, når der var blevet

arbejdet med vand på taget. Hun opfattede situationen således, at stigen var gledet på terrassen med Jens på.

Jens sagde intet, og vidnet hentede et glas vand til ham. Jens kom op og gik om til græsset, hvor han lagde sig, som om han blev dårligere. Jørn ringede 112.

Huset var nymalet, og der kom ved ulykken skrammer på væggen, som det ses på de fremlagte fotografier.

Parternes synspunkter:

Jens har til støtte for den nedlagte påstand gjort gældende, at Jørn er erstatningsansvarlig. Skaden er sket under udførelse af arbejde for Jørn mens Jens stod på en alu-enkeltstige og med begge hænder løftede en tung renskasse. Under udførelsen af denne opgave faldt Jens ned og pådrog sig personskade. Der var ikke andre hjælpemidler til rådighed, og der var algebelægning på terrassen. Da terrassen under udførelse af arbejdet blev våd, blev den også glat, og stigen skred ud. Jørn har tilsidesat arbejdsmiljølovens §§ 15, 16, 17, 38, 42 og 45 med tilhørende bestemmelser ved ikke at have sikret, at arbejdet var planlagt og tilrettelagt sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, ikke at have givet den fornødne instruktion og ført det fornødne tilsyn, ikke at have sikret, at arbejdsstedet var indrettet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og ikke at have sikret, at der var de fornødne tekniske hjælpemidler til rådighed for arbejdsopgaven. Jørn har dermed pådraget sig et erstatningsansvar i anledning af den indtrufne skade. Jens har ikke udvist erstatningsretlig relevant egen skyld.

Det påstævnte beløb udgør erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for svie og smerte samt positive udgifter til lægeerklæring i anledning af arbejdsulykken.

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste kræves fra skadestidspunktet og frem til virkningstidspunktet for Arbejdsskadestyrelsens erhvervsevnetabsafgørelse.

Godtgørelse for svie og smerte kræves fra skadestidspunktet og frem til Arbejdsskadestyrelsens ménafgørelse, jf. bilag 20, dog reguleret til lovens maksimum. Herudover kræves differenceerstatning for tab af erhvervsevne. Kravet opgøres på forfaldstidspunktet for Arbejdsskadestyrelsens erhvervsevnetabsafgørelse, det vil sige en måned efter afgørelsen, svarende til den 22. marts 2008.

Differenceerstatningen kan opgøres som erhvervsevnetabserstatning efter erstatningsansvarsloven, 1.164.625 kr., med fradrag af erhvervsevnetabserstatning efter arbejdsskadeloven, 802.735 kr., i alt 361.890 kr. Der skal i differencetabskravet ikke fratrækkes løbende ydelser i

henhold til en midlertidig afgørelse fra Arbejdsskadestyrelsen, idet en løbende ydelse i henhold til en midlertidig erhvervsevnetabsafgørelse er en erstatning for et midlertidigt indtægtstab og ikke en erhvervsevnetabs'erstatning, jf. UfR 2010.451 H. Kravet skal forrentes som påstået.

Jens har dokumenteret årsagssammenhæng mellem arbejdsulykken og Jens's sygdomsperiode. Retslægerådet har i besvarelsen af spørgsmål A og D angivet, at Jens i ved arbejdsulykken fik et slag midt på ryggen, som beskrives som en direkte kvæstning af ryggen ved overgang mellem bryst og lænderyg. Retslægerådet angiver, at ryggene anses som en følge af arbejdsulykken. Desuden svarer Retslægerådet, at der ved arbejdsulykken ikke er sket en forværring af forud bestående lidelser eller symptomer. Dermed er det dokumenteret, at Jens i ved arbejdsulykken pådrog sig en skade, der har givet følger som angivet af Jens. Jens i varetog desuden sit arbejde på fuld tid op til tidspunktet for arbejdsulykken, og da der ikke ved arbejdsulykken skete forværring af forud bestående lidelser, er arbejdsulykken eneste årsag til Jens's sygeperiode.

Jørn har til støtte for de nedlagte påstande gjort gældende, at der ikke foreligger et ansvarsgrundlag. Ansvar forudsætter et traditionelt culpaansvar. Det bestrides, at arbejdet ikke var planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. I forhold til den omhandlede opgave må Jens betragtes som overordentlig erfaren og rutineret. Han var uddannet tømrer og havde også i kraft af sin uddannelse indgående kendskab til anvendelse af stiger. Den udførte opgave var simpel og rutinepræget, og arbejdet er ikke udført i en højde, der kunne give anledning til betænkeligheder ved den anvendte fremgangsmåde. Jørn har ikke som arbejdsgiver udvist fejl eller forsømmelser med relation til arbejdsopgaven, og hændelsen må betragtes som hændelig. Der må lægges vægt på Jørn's forklaring om omstændighederne ved ulykken. Der er intet som indikerer, at træterrassen var våd. Det må tillægges bevismæssig skadevirkning, at ulykken først er anmeldt som en arbejdsskade flere måneder efter, at den var indtruffet.

Det bestrides, at der er årsagssammenhæng mellem ulykken og de gener, som har ført til, at Arbejdsskadestyrelsen har vurderet, at Jens har et varigt erhvervsevnetab på 50 % og til, at han er tilkendt fleksjob. Dette støttes af Retslægerådets svar. Symptomerne kan tilskrives forudbestående lidelser og konkurrerende forhold. Jens har løbende klaget til praktiserende læge over gener og har også efter ulykken i 2005 kunnet spille fodbold og cykle. Arbejdsskadestyrelsen har vurderet det samlede mén som følge af ulykken til 5 %. Arbejdsskadesagen er behandlet efter et helt andet retsgrundlag med omvendt bevisbyrde og uden inddragelse af Jørn.

Erstatningskravets størrelse bestrides. Der er ikke som følge af ulykken afholdt relevante udgifter til fysioterapi. Jens har ikke haft et

indtægtstab som påstået og har kun i begrænset omfang efterkommet fremsatte opfordringer. Der kan ikke kræves tabt arbejdsfortjeneste efter tilkendelse af midlertidig erhvervsevnetabserstatning med virkning fra den 2. oktober 2006, jf. erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1, 2. pkt. Det bestrides, at hændelsen efter erstatningsansvarsloven har påført Jens et erhvervsevnetab på 50 %, og det bestrides, at Jens' årløn kan opgøres som påstået. Løbende ydelser skal fradrages i opgørelsen af differencetab. Dissensen i Højesterets dom ændrer ikke ved, hvordan differenceerstatning skal opgøres.

Jens kan ikke kræve renter forud for sagens anlæg, idet der ikke forud for dette tidspunkt var fremskaffet tilstrækkelig lægelig dokumentation til, at spørgsmålet om årsagssammenhæng kunne vurderes.

Rettens begrundelse og resultat:

Det kan lægges til grund, at Jens den 25. september 2005 faldt ned under arbejde på en almindelig alustige, som var opstillet skråt ind mod sommerhuset og hvilede mod tagrenden. Stigen havde skridsikre knopper under benene, og der blev ikke anvendt stige fod, fodmand eller andre foranstaltninger, som kunne sikre mod, at stigen skred ud. Stigen stod på en træterrasse, som havde et grønligt skær af alger, og vejret var tørt og solrigt. Arbejdet blev udført fra andet eller tredje trin på stigen. Jens er uddannet maskinsnedker og havde arbejdet som sådan i mange år, inden han 1½ år før ulykken blev ansat hos Jørn. Jørn har på intet tidspunkt givet Jens konkret eller generel instruktion i arbejde fra stiger, men har overværet Jens arbejde fra stiger uden, at det gav ham anledning til bemærkninger. Jens havde under sin ansættelse hos Jørn 5-6 gange tidligere udført tilsvarende opgaver.

Jens I og Jørn har i øvrigt afgivet divergerende og hver for sig troværdige forklaringer om omstændighederne ved ulykken. Jens har således forklaret, at træterrassen blev våd og dermed glat under arbejdet, og Jørn har forklaret, at arbejdet var tilrettelagt således, at omgivelserne ikke blev våde. Vidnet, Bente har ikke kunnet udtale sig med sikkerhed om, hvorvidt terrassen på uheldstidspunktet var våd eller ej. Jens har desuden forklaret, at uheldet skete i forbindelse med, at han benyttede begge hænder til at løfte den tunge renskasse fri på taget, og at han faldt, fordi stigen skred under ham. Jørn har derimod forklaret, at renskassen var ganske let og bare skulle have et puf med den ene hånd for at komme fri, og at opgaven var udført og Jens på vej ned, da han tilsyneladende trådte forkert eller faldt og rev stigen med sig i faldet.

På denne baggrund finder retten ikke, at Jens I alene ved sin forklaring har løftet sin bevisbyrde for, at ulykken er sket under sådanne omstændigheder, at Jørn har handlet erstatningspådragende. Retten lægger i den forbindelse vægt på, at der ikke foreligger sikre oplysninger om, hvor meget den anvendte højtryksrenser vejer, om omgivelserne bliver

våde ved brug af den og om Jens s opgave kunne udføres med én hånd eller krævede begge hænder. Jørn frifindes derfor.

Jens skal efter sagens udfald betale sagsomkostninger til Jørn med 60.000 kr. til dækning af udgifter til advokatbistand under sagen. Der er ved beløbets fastsættelse taget hensyn til sagsgenstandens størrelse, sagens problemstillinger, dens forløb, forberedelsens omfang, herunder at der har været stillet spørgsmål til Retslægerådet, og hovedforhandlingens varighed.

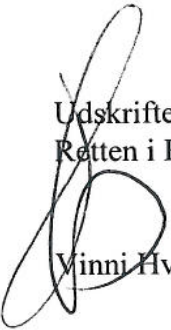
Thi kendes for ret:

Sagsøgte, Tømrer- og Snedkermester Jørn , frifindes.

Sagsøgeren, Jens skal inden 14 dage betale sagsomkostninger til Tømrer og Snedkermester Jørn med 60.000 kr.

Lillian Lund Tinggaard

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Holstebro, den 16. august 2010.

Vinni Hvas, Afdelingsleder